



Gespreksnotitie rondetafelgesprek drugsbeleid, Tweede Kamer Den Haag, 3 oktober 2011

door Derrick Bergman, woordvoerder Vereniging voor Opheffing van het Cannabisverbod (VOC)

Het Nederlandse cannabisbeleid is wereldberoemd. Maar anders dan de meeste mensen denken is cannabis in ons land nog steeds verboden. Sinds 1976 is alleen het 'aanwenden', het gebruik van cannabisproducten, wettelijk toegestaan. Bezit van kleine hoeveelheden wordt gedoogd, maar is volgens de Opiumwet nog altijd verboden.

Dit verbod is niet alleen overbodig, het heeft een hele reeks schadelijke effecten. De 'achterdeur-problematiek' van coffeeshops is u genoegzaam bekend. Vriend en vijand beschouwt dit als een fundamentele weeffout in het beleid. Een winkel die iets mag verkopen, zal immers ook in moeten kopen. 35 jaar lang heeft de politiek nagelaten deze weeffout te herstellen. Een dure vergissing.

Door de repressieve koers van de afgelopen tien jaar is het aantal coffeeshops drastisch verminderd, zijn de prijzen van cannabis gestegen, is de kwaliteit achteruit gegaan en is sprake van een verharding in het ongecontroleerde circuit van kwekers. Zeker in steden waar geen of bijna geen coffeeshops meer over zijn, vullen straatdealers en drugsrunners het ontstane gat in de markt. Ondertussen wordt er geen joint minder gerookt en blijft het aantal opgerolde kwekerijen stijgen.

De VOC heeft een lijst opgesteld met achttien negatieve effecten van het cannabisverbod. De tijd ontbreekt om ze allemaal te bespreken; de lijst is op papier beschikbaar en staat ook op onze website. Wat ik u vooral mee wil geven is dat deze schadelijke effecten zeker niet alleen de coffeeshopbranche treffen.

Ook de consument is de dupe: elke vorm van betrouwbare productinformatie is onmogelijk zolang de teelt niet wordt gereguleerd. Hetzelfde geldt voor structurele controle op het gebruik van pesticiden, verontreiniging of kunstmatige verzwaring van cannabis. Informatie over het gehalte THC, CBD en andere werkzame stoffen is er niet, anders dan bij de cannabis *dispensaries* in de Verenigde Staten. Adviezen voor een maximaal THC-percentage staan volledig buiten de werkelijkheid zolang de teelt niet op een of andere manier wordt gereguleerd.

Een consument die in zijn huis zelf wat plantjes kweekt, riskeert anno 2011 al gauw huisuitzetting en plaatsing op de zwarte lijst van alle woningbouwverenigingen. Een sanctie die niet geldt voor moordenaars, verkrachters of bankovervallers. Zeker bij medicinale cannabisgebruikers die hun eigen medicijn kweken, leidt de jacht op kwekers tot mensonterende situaties.

Ook de gewone burger lijdt onder de schadelijke effecten van het cannabisverbod. Voormalig minister van financiën Wouter Bos legde in februari 2010 bij *NOVA* uit dat er honderden miljoenen belastinggeld besteed worden 'aan rechters en politiemensen die bezig zijn om een drugsmarkt te controleren, die ze niet kunnen controleren.' 'Als we dat op een verstandige manier onder een vergunningstelsel zouden brengen', aldus Bos, 'zou er een heleboel geld vrij komen dat gewoon gebruikt kan worden voor blauw op straat. Dat lijkt me een veel slimmere manier van aanwenden.'

Of het nu gaat om overbelasting van politie en justitie, overlast van dealers en drugsrunners, onveilige situaties bij cannabisteelt in huizen of de toegankelijkheid van cannabis voor jongeren: zolang regulering uitblijft, dweilt de overheid met de kraan open en betaalt de burger de prijs voor falend beleid.

Door invoering van symboolmaatregelen als de wietpas en het afstandscriterium zet het kabinet de kraan nog verder open. Consumenten die geen pas willen of er geen kunnen krijgen zullen hun heil in het illegale circuit zoeken. Dat circuit zal dus groeien en daarmee de verkrijgbaarheid van alle soorten drugs, ook voor minderjarigen. Illegale dealers zijn niet geïnteresseerd in leeftijd, maximale hoeveelheid, scheiding der markten of andere criteria waaraan coffeeshops zich strikt moeten houden.



U weet als geen ander hoe schaars de capaciteit van politie en justitie is. De zinloze en contraproductieve 'oorlog tegen cannabis' slokt een steeds groter deel van die capaciteit op. Ondertussen is er internationaal steeds minder eensgezindheid over het nut van de *war on drugs*. In Portugal, Spanje, Tsjechië, België en dertien Amerikaanse staten is decriminalisering van cannabis al een feit.

Het argument dat verdere regulering van cannabis onmogelijk is vanwege de internationale verdragen die Nederland heeft ondertekend, gaat al een paar jaar niet meer op. Experimenten met regulering zijn sowieso toegestaan, ook door de VN. De Europese Commissie heeft duidelijk gesteld dat regulering een zaak van de lidstaten zelf is, zolang de export wordt bestreden.

De Taskforce Handhaving Cannabis, een werkgroep met vertegenwoordigers van de VOC en de cannabisbranche, heeft een werkbaar en haalbaar model ontwikkeld voor een rationeel en transparant cannabisbeleid. Vorige maand heeft u een brochure van dit model ontvangen. De belangrijkste principes van het THC-model:

- regulering van bezit en teelt voor persoonlijk gebruik
- normalisering van de coffeeshop
- gedoogontheffingen voor professionele teelt

Nederland heeft een unieke voortrekkersrol gespeeld in de wereld door het fenomeen drugs te benaderen vanuit een *harm reduction* perspectief en in te zetten op decriminalisering. Veel eerder dan de rest van de wereld zagen wij in dat het strafrecht geen effectief wapen is tegen de nadelige effecten van gebruik en handel in drugs. Het kabinet lijkt vast van plan de klok terug te draaien: op preventie en voorlichting wordt bezuinigd terwijl de repressie wordt opgevoerd. Frits Rüter, professor strafrecht, heeft in dit verband opgemerkt dat drugsbestrijding verslavender is dan drugs.

Geachte commissie: wie zich zorgen maakt over misbruik of gezondheidsschade van cannabis, moet zich hard maken voor regulering van de hele cannabisketen en gedegen, effectieve en neutrale voorlichting over alle roesmiddelen, inclusief alcohol. De discrepantie tussen het alcoholbeleid en het cannabisbeleid begint groteske vormen aan te nemen.

Deze maand maakte het CBS bekend dat liefst zestig procent van de 15-jarigen regelmatig alcohol drinkt. Toch hoor je geen politicus pleiten voor een afstandscriterium voor café's en supermarkten in de buurt van scholen. Hetzelfde geldt voor een 'alcohol-pas' of een maximale verkoophoeveelheid. Deze hypocrisie is onverdedigbaar en onhoudbaar.

Verstandige ouders leren hun kinderen dat elk roesmiddel gezondheidsrisico's kent en dat ze geen van allen op school thuis horen. Verstandige ouders leggen de nadruk op het stimuleren van weerbaarheid van hun kinderen en het verstrekken van adequate informatie.

Een verstandige overheid laat teelt en groothandel van cannabis niet over aan criminelen, zodat controle en kwaliteitsbewaking onmogelijk zijn. Evenmin discrimineert of criminaliseert zij burgers die er voor kiezen om cannabis te consumeren.

Laten we het kind niet met het badwater weggooien door cannabis nog verder te criminaliseren: regulering is de enige duurzame oplossing. Niet de plant is het probleem, maar het verbod.